

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel XLI. Van het ghetal van neghen-thien, ende van der Martelaren stantaftigheydt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

CAPITTEL XL.

Van H. Andries Wouters Pastoor van Heynoert.

H Andries Wouters / Pastoor van Heynoert / d'welck is een doorp in't gherecht van Doordrecht / vande Geusche vrij-buyters dat landt afloopende in sijn huys ghevanghen zijnde / is van daer ten Briel ghebraght / daer hy by de heylighe Martelaren ghevoeght / is met hem gheromen tot het selfste lijden ende glozie. Wat wil ick in desen man anders prijsen dan de wonderlijcke goedt heydt Godts? Want als hy / ghelijck ick verstaen hebbe / in sijn pastoorije hadde gheleydt een leuen niet seer eerlijck / en dat niet sonder openbaer schandael / deur de wonderlijcke ende sonderlinghe gheweerdigheydt Godts (die lichtelijck eenen armen van daughden can rijck maecken mit die gauen sijner gracen / ende ^{Psal. 112} uyt den dreck der vleeschelijcker ghebreken ghehoghen / can stellen by die princen sijn volcks) is hem ghegunt eenen buyten-ordinarisen wegh (om al-soo te segghen) om tot de croone der martyprien te gheraecten .

CAPITTEL XLI.

Van het ghetal van neghen-thien, ende van der Martelaren stantafsigheydt.

Hier hebt-dy / Christé Leser / negen-thien Martelaeren van ons in dese historie ghestelt in ordie niet naer elcks verdiensten / want dese can alleen onder-schepden de Heere die hen ghecroont heeft / maer naer het inne-gheuen van een andere redelijcke oorlaecke . In welck ghetal dat Godt tot de hooge glozie der martyprië al-soo te veuren geschickt heeft / en is

en is dese contemplantie niet te verwoyden / dat t'ghetal van thien beteeckent de vol-comene vol-bruinghe des wets / ende t'ghetal van neghen / de mede-deplinghe vande hemelliche blijdschappen. Want ghelijck de Goddelijcke wet in thien gheboden besloten is / al-soo wordt de menighe der saligher gheesten in neghen chooren ghedeylt. Waeruyt anders niet te nemen en is dan dat onse Martelaers deur de onder-houdinghe der gheboden Gods hen seluen den wegh ende in-gangh beroydt hebben tot de aller-salighste ghemeynschap der heyligher Engelen. Want al ist laecke dat sommighe van hen de onnooselheydt in allen hun leuen niet en hebben bewaert / souden wy daer-om meynen dat sy de Goddelijcke wet niet en hebbē onder-houden? In gheener manieren. Want aen-ghesien dat wel waersachtelijck gheseght heeft de treffelijcke Doctor sinte Augustijn / dat alle de gheboden Godts ghehouden worden veur ghedaen / als ons vergheuen wordt alle t'ghene dat wy niet en hebben vol-braght: soo en moeten wy veur-waer niet twijfelen oft Godt en heeft hen toe-geschickt de vol-comene gehoorzaamheydt des wets / de welke in het bewijzen van het aller-meeste werck der liefden / vol-comen supuevinghe der sonden deur die doodt hebben ontfangen. Voorzits aen-gaende hunne bromigheydt / segghe ick dit alleen / dat die in hen allen soo groot ende sulchs is gheweest / die hen heeft Martelaren conuen maerken / ende conuen presenteren aen den almoghenden Godt om deur die giorie der martyrien ghecroont te worden. Want hoe wel dat de eene stercker was / vlijtigher / ende gherceder om het martyrie te lijden dan de andere / ende dat (d'welck ick niet en wil loochenen) in hunne vergaderinghe zijn gheweest sommighe swacke en niet stantastigh ghenoech /

L. 1. re-
trac. c. 9.

ghenoegh/als de ghene die deur de vermaninghen ende exempelen van d'andere schenen te moeten ghe-
 courageert ende versterckt worden (want in eenen
 grooten hoop en soudt nauwelijcks connen anders
 wesen :) nochtans en is niemant van allen desen
 af-ghegaen de belijdinghe des Catholijcks geloofs/
 niemant en heeft in't uysterste eenighe twantelach-
 tighydt des herten ghtoont / niemant en heeft
 met woorden/ aen-ghesiecht oft teekenen te kennen
 gegeuen dat hy bereedt was sijn religie te verlaeckē
 (daer hy veur steruen moest) om sijn leuen daer me-
 de te salueren. Ten lesten dit verlaere ick waer-
 achtelijck / naer dat ick aē vele verscheydene die hier
 af eenige kennisse moghten hebben met grooter zorg-
 vuldighydt hebbe vernomen van elcks stantachtig-
 heydt in't ghelooue / dat ick anders niet en hebbe
 connen verstaen dan dat sy alle-gader tot eenen toe
 (sprekende alleenelijck vande ghene die in't veur-
 scyde ghetal van neghen-thien begrepen zijn) inde
 belijdinghe van het Catholijck ghelooue totten le-
 sten adem toe hebben vol-herdt. Waer in sonder
 enigh twijfel | et waerachtigh martyrie vol- come-
 lijck ghelegghen is. Maer om dies wille dat de veur-
 gaende hystorie melt dat de drij Martelaers die wy
 de leste ghestelt hebben/ontfanghen hebben de croo-
 nen van drij af-ghewekene / die mette andere te
 Gozrom ghevanghen ende van daer naer den Wziel
 ghebraght wesende/ vele verdriets met hen-lieden
 in't ghemeyn verdzagghen hadden / soo moghte by-
 auenturen pemandt verwachten / dat wy souden
 verhalen tot wat eynde dat dese drij noch ten lesten
 geraecht zijn. O welck wy nu in't corzte willen ver-
 volghen / niet veur-waer uyt intentie van achter-
 clap te spreken (d'welck Godt van onse tonghe en-
 de penne al-tijdt verhoeden wille) maer / naer-de-
 mael

mael dat de saecke nu velē kennelijck is gheworden/
op dat wy in hen oft de barmhertighejdt Godts
moghen beminnen / oft sijn recht-veerdighe ordet-
len vreesen.

CAPITTEL XLII.

Hoe B. Henrick de Nouicius Minder-broeder
ghevaren is.

B Henrick Minder-broeder Nouicius / al was hy
los ghelaten ende vande moepelijckhejdt des
kerckers verlost / nochtans ter wijlen hy onder de
Geusen heeft moeten verkeeren ende onder hen ee-
nighe ghedienstigheden doen / is dickwils gheslagen
gheweest / ende heeft vele verwyjds / schamperhejdt
ende spotterijen verdraghen / ende menigh-mael
moeten hoorzen dat hy een upt-ghelooopen Monick
was / iae onder de dreyghementen van de wreede
menschen nergheringhs vry van perijckel van ghe-
hanghen te worden / leuende bujten ende binnen
een alendigh leuen . Maer ten lesten heeft de handt
Godts sijnen wegh-ghelooopen knecht woonende
in't midden van Babylonien ghebatt ende totten
schoot der heyligher Kercken ghetrocken / ende de
heylighe ghemeyute der broeders weder-om ghe-
gheuen . Want naer een weynigh tijdts met sijnen
heere die hy diende / ghereyft zijnde naer Dordrecht /
heeft sy-seluen heymelijcken verlozen / ende deur het
toe-doen van een goede Catholijcke vrouwe verste-
ken zijnde / heeft de blught ghenomen / en met blijd-
schap totte Catholijcken ghecomen / wiens ghe-
meynschap hy noyt upt der herten verlaect en had-
de . Tot s'Hertoghen-bosche is hy vande broe-
ders van sijnen Orden met broederlijcke liefde
ontfanghen / ende hebbende oodt-moedighe peni-
tentie